

Publisher:
Pål Korneliussen

Redaktør:
Øystein Hage

Decksjef: Ann Eileen Ditlevsen Nygård
Redaktør: Nils Torsvik

fiskeribladetfiskaren.no fbfi.no

Fiskeribladet Fiskaren arbeider etter Vær varsomhetsplakatens regler for god presseskikk. Mener noen seg rammet av urettmessig omtale, oppfordres disse til å ta kontakt med redaksjonen. Pressens faglige utvalg behandler klager mot pressen i presseetiske spørsmål. Adressen til PFU er: Prinsens gate 2, pb. 48, Sentrum, 0101 Oslo. Tlf: 22415680, faks: 22411980

Fiskeribladet Fiskaren

En uavhengig avis for Kyst-Norge

Pinlig og flaut

Etter at oppdrettsselskapet Cermaq ble solgt fra Norge til Japan forsvant kvinnene ut av selskapets styre. Cermaq norske ledelse sier selv at de er for likestilling, men ingen har gjort noe for å sikre kvinneandelen. Dette er svært pinlig. Verdens tredje største oppdrettsselskap burde sikret kjønnsbalansen, selv med japanere som eiere. Selskapet har tross alt svært mye av sin aktivitet i Norge, og burde gått foran som et godt eksempel.

Det var tidligere næringsminister Ansgar Gabrielsen (H) som kom med ideen om kvotering i 2002. Loven trådte i kraft i 2008, og har siden sikret kjønnsbalanserte styre. Loven fikk i begynnelsen mye kritikk, men har vært viktig for å få bedre representasjon i styrene.

Så lenge Cermaq var norskeid aksjeselskap (ASA) så krevde derfor norsk lov 40 prosents kvinneandel i styret, men med japanske Mitsubishi Corporations overtagelse forsvant kvinnene ut med badevannet. Cermaq ble et «vanlig» aksjeselskap, og ble dermed underlagt et annet lovverk. Dermed kunne selskapet helt lovlig ha et 100 prosent maskulint styre. Selskapet forlot også Oslo Børs ved eierskiftet.

Det er pinlig at Cermaq ikke sikrer en god kjønnsbalanse

inn, selv om det var kandidater å velge mellom. Signalene fra Cermaq viser vel egentlig at de ikke ønsker kvinner i styret, selv om de påstår noe annet.

I lys av likestillingsregulering og utfra norsk næringslivs hverdag er dette svært korttenkt. Ikke minst mener vi god kvinne-representasjon er viktig i en næring som generelt er preget av middelaldrende menn i dress. Sjømatnæringen trenger en vidt sammensatt ledelse, og i et moderne næringsliv er det dårlig at det ikke er kvinner med i ledelse og styrer.

Kvinneandelen i næringslivet er dessuten generelt lav, og det er derfor viktig å ha flere kvinnelige ledere, både i sjømatnæringen og resten av næringslivet. Det gjør ikke situasjonen noe mindre pinlig når selskapets kommunikasjonssjef Lise Bergan sier at Cermaq er for likestilling og vil ha kvinnene med. Det må være direkte flaut for Bergan å meddele omverdenen at selskapet har en god intensjon, men ikke makter å etterleve den.

Japansk næringsliv har helt andre holdninger til likestilling, men nettopp derfor burde noen høye herrer i Oslo visket noen vise ord i ørene til japanerne om hva som er god kutyme i norsk næringsliv. Vi sier også som fiskeriminister Elisabeth Aspaker så klokkelig uttaler at dersom næringen vil ha tak i den beste kompetansen må de rekruttere både kvinner og menn, på alle nivåer. Her har Cermaq virkelig en jobb å gjøre.

Fisken og folket

Fiskeriene og fiskeindustrien har alltid vært viktig for sysselsetting og bosetting langs kysten.

GJESTEN

AUDUN IVERSEN

Audun Iversen er forsker ved Nofima i Tromsø.

Derimot minker betydningen av sysselsettingen i takt med at en mer moderne flåte fisker mer med både færre båter og færre fiskere.

Dette skaper frustrasjoner i kystsammfunn, og vi ser at det blir politikk i fordelinger av kvoter og rettigheter. Men hva kan politikerne egentlig oppnå med å kaste seg inn i kvotekampen?

Som en del av FHF-programmet «Lønnsomhet i torskesektoren» har Nofima sett på utviklingen i flåten og industrien og hvilken betydning de har for befolkningsutviklingen. Mange samfunn har fått redusert sysselsettingen både i flåten og i industrien, og mange har sett synkende folketall. I det store bildet er redusert sysselsetting, iallefall i flåten, en forventet utvikling. Teknologien blir bedre, og vi kan mer effektivt både finne og hente opp fisk. Og med bestander som er fullt utnyttet, blir det nødvendig med stadig effektivisering for å kunne holde følge med lønnsveksten ellers i samfunnet. Det som kanskje er vanskeligere å spå, er hvordan denne utviklingen arter seg, hvor fiskerne skal

Gjestesribenter:

KRISS Rokkan Iversen

AUDUN Iversen

RAGNAR Tveterås

ULF Winther

ØYSTEIN Sandøy

HALFDAN Melbye

” Hvordan kan samspillet mellom flåte og industri organiseres, slik at industrien bedre kan tilpasse seg moderne forbrukere?

høre hjemme og hvor fisken skal landes.

Noen er bekymret for at kvotene flytter sørover, men det er ingen stor trend. Men det er en tydelig trend at struktureringen skjer regionalt, og at vi finner «vinnerkommuner» i alle regioner, både i nord og i sør. Vi ser at mer av rettighetene samles i byene, og vi ser at enkelte kommuner i alle regioner trekker til seg rettigheter fra

omkringliggende kommuner.

Samtidig som at enkelte kommuner får en større andel av rettighetene, ser vi også at landingene konsentreres om færre kommuner. Det betyr at det er noen bedrifter som har lykkes bedre med å trekke til seg råstoff. Det er et interessant poeng at det ofte ikke er de samme kommunene som får en større del av flåten som får en større del av landingene. Torskefiskeriene i Norge er sesongpregede, og flåten følger fisken. Øksnes, Hasvik og Måsøy er eksempler på kommuner som de siste 12-15 årene har fått en mindre andel av flåten, men en større andel av landingene.

Å ha lokale båter er viktig både for den direkte sysselsettingen, for bedrifter som leverer til flåten og for aktiviteten generelt i kystsammfunn. Ingen tvil om det. Men i den tidvis opphetede diskusjonen som går om flåtestruktur og rettigheter, så er det lett å glemme helheten i denne aktiviteten, og den rolle kjøperne av fisken spiller, industrien som skal ta i mot, foredle og eksportere fisken. Vi får kystoppør og andre oppør som går hardt ut mot det meste av forslag fra Tveteråsutvalget. Men det er langt mellom forslagene som tar utvalgets oppdrag på alvor. Hva kan vi gjøre for å sikre at industrien på land fortsetter å være den motoren for sysselsetting som den har vært? Hvordan kan samspillet mellom flåte og industri organiseres, slik at industrien bedre kan tilpasse seg moderne forbrukere og supermarkedskjeder, og skape større verdier ut av fisken?

Det vi trenger mest av fra politikere, når man nå setter seg i solen og tenker store tanker fram mot valgkampen, er bidrag til hvordan mer verdier kan skapes ut av det råstoffet vi har.